

25.03.2024

Asia/8

§ 185

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran toivomusponsi senioreiden kertalipusta

HEL 2023-004805 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi kaupunginvaltuuston 5.4.2023 § hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimista ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle ja tiedoksi muulle valtuustolle.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Lausunto, HSL, 14.8.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto on käsitellessään Vihreän valtuustoryhmän aloitettua venäläisestä fossiilienergiasta irtautumiseksi sekä HSL-yhtymää koskevaa omistajapoliittista valmistelua hyväksynyt seuraavan valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta palauttaa senioreiden kertalippu puolella hinnalla. Lippu toimisi ilman aikarajaa.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä Helsingissä ja kahdeksassa muussa HSL-alueen kunnassa. Tehtäväänsä liittyen HSL hyväksyy toimialueellaan noudatettavan joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän. Päätökset lippulajeista, alennusryhmistä ja lippujen hinnoista kuuluvat HSL:n toimivaltaan.

HSL antoi vuosina 2019 ja 2020 70 vuotta täyttäneille 50% alennuksen niihin kertalippuihin, jotka käytetään klo 9–14 välisenä aikana. Alennus tuli voimaan vyöhykeuudistuksen yhteydessä.

HSL muutti kertalippualennuksen 45% kausilippualennukseksi vuoden 2021 tariffissa. Muutoksen keskeinen syy oli yhdenmukaisuus muiden vastaavien alennusryhmien kanssa, sekä yleinen HSL:n hinnoittelustrateginen periaate, jossa alennukset kohdistuvat kausilippuun. HSL:n mukaan tätä kausilippualennusta oli toivottu seniorijärjestöjen toimesta ja vastaavasti tiettyyn käyttöaikaan rajattu kertalippu koettiin rajoittavan edulliseen hintaan tapahtuvaa liikkumista. Tällä hetkellä kausilippualennus on 40 %.

HSL on vuoden 2024 alusta alentanut AB-vyöhykkeen lippujen hintoja. Alennus on kertalippujen hinnoissa noin 5 % ja kausilipuissa noin 6 %. Tällä hetkellä aikuisten AB-vyöhykkeen kertalippu maksaa 2,95 euroa. Kertalippuja ovat oikeutettuja ostamaan 50 prosentin alennuksella Kelalta kansan- tai takuueläkettä tai kuntoutustukea saavat.

HSL toteaa lausunnossaan, ettei nykyisessä taloudellisessa tilanteessa voida laajentaa eri asiakasryhmien alennusoikeuksia, mukaan lukien 70 vuotta täyttäneiden alennushintainen kertalippu.

Koronapandemian aiheuttama matkustajamäärien lasku yhdessä seudullisen joukkoliikennejärjestelmän kehittämiseen tehtyjen merkittävien panostusten kanssa on luonut viime vuosina painetta nostaa sekä joukkoliikenteen subventiota että lipun hintoja yleisesti. Helsingin kaupunginhallitus on HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmaa koskevissa vuosittaisissa lausunnoissaan todennut, että HSL on viime vuosina korottanut voimakkaasti helsinkiläisten eniten käyttämien AB-lippujen hintoja erityisesti kertalippujen osalta. Lausunnoissa on lisäksi todettu, että alennusryhmille myönnettyjen alennusten ulottamista kertalippuihin tulee selvittää.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja HSL:n lausunnot.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi muille valtuutetuille.

25.03.2024

Asia/8

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Lausunto, HSL, 14.8.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 08.08.2023 § 396

HEL 2023-004805 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Toivomusponnessa esitetään, että tulisi selvittää mahdollisuutta palauttaa ilman aikarajoitusta toimiva senioreiden kertalippu puolella hinnalla. Kertalippujen hinnoittelun viimeaikaisten hinnan korotusten vaikutuksia on syytä arvioida. Selvityksen tulee sisältää myös senioreiden kertalipun käyttöönoton vaikutukset.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) vastaa joukkoliikenteen järjestämisestä Helsingissä ja kahdeksassa muussa HSL-alueen kunnassa. Tehtävänsä liittyen HSL hyväksyy toimialueellaan noudatettavan joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmän. Päätökset lippulajeista, alennusryhmistä ja lippujen hinnoista kuuluvat HSL:n toimivaltaan.

Tällä hetkellä aikuisten AB-vyöhykkeen kertalippu maksaa 3,10 euroa. Kertalippuja ovat oikeutettuja ostamaan 50 prosentin alennuksella Kelta kansan- tai takuueläkettä tai kuntoutustukea saavat sekä 7–17-

25.03.2024

Asia/8

vuotiaat lapset. Sama alennus koskettaa myös kausi- ja lisävyöhykelippuja. Alle 7-vuotiaat lapset eivät tarvitse joukkoliikenteessä lippua.

70 vuotta täyttäneet ja opiskelijat saavat alennusta kausilippuista. Alennus on 40 %, jolloin 30 päivän AB-lippu maksaa 42,40 euroa, mikä vastaa 1,41 euroa päivää kohden. Kausilippu tulee näille ryhmille kertalippuja edullisemmaksi, jos kuukauden aikana tekee yli 13 joukkoliikennematkaa.

HSL on viime vuosina korottanut voimakkaasti helsinkiläisten eniten käyttämien AB-lippujen hintoja erityisesti kertalippujen osalta, kun saman aikaisesti pidempien matkojen lippujen hintoja on laskettu. HSL:n vuoden 2023 talouden toteutumaennuste osoittaakin, että lipunhintojen korotukset ovat vaikuttaneet lippujen kappalemääräiseen myyntiin erityisesti AB- ja BC-alueilla niin, että hinnankorotuksilla ei ole enää säästetty tavoiteltua kasvua lipputuloissa. Tilanteen parantamiseksi HSL:n tulee selvittää kertalippujen hinnoittelua.

Kaupunkiympäristölautakunta on käsitellyt alennuslippujen hinnoittelua useamman kerran aiempina vuosina. Lausunnoissaan lautakunta on aina todennut, että alennusryhmille myönnettyjen alennusten ulottamista kertalippuihin tulee selvittää. Kokouksessaan 11.8.2020 antaessaan lausuntoa HSL:n alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta, kaupunkiympäristölautakunta totesi seniorilipuista, että alennuksen tulisi koskea kausilippujen lisäksi myös kertalippuja ilman aikarajoituksia. Senioreiden kertalippujen käyttöönoton vaikutukset on perusteltua selvittää osana kertalippujen hinnoittelun selvittämistä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Markku Granholm, liikenneinsinööri: 310 37121
markku.granholm(a)hel.fi